

Ralph E. Huschke (edit.): *Glossary of Meteorology*. American Meteorological Society, Boston 1959. 640 s. 15 × 23 cm. \$ 12,00.

Værket fungerer først og fremmest som en ordbog over de meteorologiske udtryk, men i mange tilfælde er definitionerne uddybet i nogle få linier indeholdende nødvendige formler m. m., hvorved bogens værdi stiger ganske betydeligt. Af interesse for geografer kan det bl. a. nævnes, at opslagene omfatter en mængde lokale navne for generelle fænomener (lokale vinde, specielle vejr-situationer) samt alle almindelige udtryk, der anvendes i klimatologien. I de tilfælde, hvor en redegørelse ikke kan rummes indenfor bogens rammer, er der henvist til relevant litteratur om emnet.

Kr. M. Jensen.

Ch. P. Péguy: *Précis de Climatologie*. Masson & Cie, Paris 1961. 350 s. 17 × 24 cm. NF 42,00.

Denne klimatologi er et led i en serie, der overvejende behandler fysisk-geografiske emner. Forfatteren beskriver først de faktorer, der påvirker klimaet, og deler dem i såkaldte »facteurs zonaux« omfattende solstrålingen og jordrotationen, og »facteurs géographiques«, hvor kontinenternes og oceanernes forskellige indflydelse omtales; her gennemgås bl. a. luftmassebegrebet og monsunsystemet. Derpå behandles de klimatiske elementer, især temperatur og fugtighed, meget indgående m. h. t. variation og global fordeling og med henblik på deres effekt som en del af det fysiske miljø.

I det sidste afsnit fremstilles en ny inddeling af kloden i klimatiske regioner ud fra climogrammer for de meteorologiske stationer baseret på deres placering i et koordinatsystem, hvor man har indtegnet linier for grænseværdier mellem henholdsvis mois glaciaux, mois froids et humides, mois tempérés, mois arides og mois tropicaux (med udgangspunkt i månedstemperaturen og -nedbøren). De enkelte klimaregioner og underafdelingerne er karakteriseret ved antallet af måneder, der falder inden for ovennævnte grupper. Hovedvægten er lagt på temperatur- og tørkegrænser, og det er ikke forsøgt at udskille de superhumide regioner, hvorved f. eks. det fugtige, oceaniske Sydchile klassificeres sammen med tørre og udpræget kontinentale dele af Nordamerika og Asien.

Som afslutning omtales klimaets stabilitet og ændringerne dels gennem kvartærtiden og dels i historisk tid.

Kr. M. Jensen.

Richard Scherhag: *Einführung in die Klimatologie*. G. Westermann Verlag, Braunschweig 1960. 128 s. 14 × 20 cm. DM 8,80.

I serien »Das Geographische Seminar« er klimatologien det femte bind af en række på tolv. Ligesom de foregående giver dette bind en meget kort, men i mange tilfælde nyttig redegørelse, idet en videnskabsmand med et omfattende kendskab til emnet her har trængt de vigtigste dele af sin viden sammen på fire sider. Bogen kan naturligt inddeles i tre afsnit. Først behandles atmosfærens fysiske forhold afsluttende med en relativt omfattende beskrivelse af de forskellige vindbælter. Scherhag holder sig til beskrivelsen og udtaler direkte sin skepsis overfor mange af de teorier angående den atmosfæriske cirkulation, der er fremkommet

i de senere år – dog uden at give noget positivt i stedet. Næste afsnit er en summarisk gennemgang af Köppens klimainddeling. Den sidste trediedel er temmelig heterogen med korte kapitler om klimændringer, mikroklima, menneskets afhængighed af og indflydelse på klimaet, samt en gennemgang af vejrkortet.

Illustrationerne i teksten er yderst få, men nogle løse plancher giver et godt billede af den gennemsnitlige beliggenhed af forskellige millibarflader sommer og vinter.

Kr. M. Jensen.

Glenn T. Trewartha: *The Earth's Problem Climates*. The University of Wisconsin Press, Madison 1961. 335 s. 17 × 25 cm. § 7,50. Engelsk udgave: Methuen & Co. Ltd., London 1962. 55 sh.

Der er gjort adskillige forsøg på at indpasse de meget varierede klimaforhold for de enkelte dele af kloden i et regelmæssigt mønster. I hvert forsøg har det vist sig umuligt at få alle brikker til at passe, og i mange tilfælde har det været de samme regioner, der afveg fra reglen. Det er således nærliggende at tage netop disse egne klima op til en nærmere undersøgelse, men hidtil har ingen vowel at gå igang med opgaven. Ovennævnte bog er derfor en meget velkommen forøgelse af den klimatologiske litteratur, og den fremkommer naturligt som resultatet af en mands erfaringer gennem et helt livs studium af klimatiske emner. De fleste regioner, der er behandlet, afviger fra »normale forhold« ved nedbørsfordelingen, og som eksempler kan nævnes Sydamerikas tørre vestkyst, Guinea-bugten og Østafrika samt Middelhavsregionen. Der er dog også regioner, hvor strømmingen i atmosfæren er det primære emne (Syd- og Østasien), eller hvor oceanitet contra kontinentalitet især diskuteres (Europa, Nordamerika). Trewartha fremfører selv, at hovedparten af værket er en beskrivelse og klargøring af problemerne indenfor de enkelte vanskelige områder; mange steder forsøger forfatteren dog en forklaring dels ud fra sin egen rige erfaring, men i ligeså høj grad ud fra et omfattende litteraturkendskab, og værdien af disse udredninger støttes af henvisningerne til artikler i et væld af forskellige tidsskrifter, som det kan være vanskeligt for geografer at følge med i.

Det vil uden tvivl blive en meget anvendt bog, og såvel teksten som de gode kortmæssige illustrationer gør stoffet relativt let tilgængeligt

Kr. M. Jensen.

W. G. Kendrew: *The Climates of the Continents*. Oxford University Press, Oxford 1961. 610 s. 15 × 23 cm. 55 sh.

Denne klassiker indenfor den klimatologiske litteratur foreligger nu i femte udgave, men adskiller sig ikke på væsentlige punkter fra de tidligere. Der er ændret visse afsnit omfattende bl. a. Syd- og Østasien, hvor en nyere opfattelse af »monsun«-strømmingen er forsøgt indflettet. Som helhed er værket baseret på klimabeskrivelser ud fra temperatur-, fugtigheds- og vindforhold, og der er mange detaljerede oplysninger at hente. Den omfattende å jour-føring af middelværdier for de enkelte klimatiske elementer ville have vundet ved oplysninger om tidsrummene for de anvendte observationer.

Kr. M. Jensen.